

at man kan se, hvorledes Udviklingen vil være foregaaet her i Landet og i England. Jeg er altid noget konservativ; jeg er noget betænkelig ved at springe til den Yderlighed at forbyde direkte eller indirekte. Jeg anerkjender de Grunde, jeg før hørte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds om, at det selvfølgelig vil være lettere nu end paa et senere Standpunkt at gøre det. Jeg undertkjender ikke de Grunde; jeg er bange for, at vi ogsaa ville blive nødt til at lade noget af vort Natursmør gaa over i Produktionen som Kunstsmør, for at vi kunne faae den Udførsel, som er nødvendigt for vort Landbrug. Jeg er bange for, at der vil komme den Dag, da vi ikke have saa stort et Marked, som vi nu have, og det vil da være nødvendigt at kunne afsætte en Del af vort Natursmør og Mælk til et andet Stof og saa lade begge Dele konkurrere paa det engelske Marked, med de Fremmede, med Hollænderne. Det er min Stilling: Jeg er velvillig stemt lige over for en Lov, der er noget strengere end den nuværende lige over for Fabrikanter og Handlende for at undgaa Svig; men jeg vil ikke være med til direkte eller indirekte Forbud.

Sulstein-Ledreborg: Jeg skal begynde med at udtale, at jeg har undret mig over at høre tale saa meget om Bestyttelse; thi denne Sag har jo ikke det aller fjerne med Bestyttelse at gøre. Det er kun muligt at føre den der ind under, naar man aldeles ikke har noget bestemt Begreb om Bestyttelse, i alt Fald ikke noget økonomisk Begreb, ikke noget nationaløkonomisk Begreb. Thi hvad er Bestyttelse? Det er ved kunstige Foranstaltninger at fremhjælpe den indenlandske Industri, at skabe et Marked, som man ellers ikke vilde have. Men hvad er det, der sker her? Det er ikke Udødet end at man ved Lovforanstaltninger sikrer den indenlandske Industri sit naturlige Marked, altsaa netop hindrer det Kunstige: i dette Tilfælde Mistænksomhed og lave Bagvaskelser i at komme frem og hindre den indenlandske Industri i at udvikle sig i de naturlige givne Former. Det er at værne om den indenlandske industrielle Frihed, men det er ikke at forsøge paa Bestyttelse. Al den Tale om Bestyttelse er en saa uøkonomisk, unational Tale, som jeg længe ikke har hørt. Man kunde med samme Ret tale om Bestyttelse i andre Forhold, som f. Ex. overfor det her i Danmark at forbyde at producere Gist uden nogenformelt Kontrol. Det er ganske det samme. Hvorfor er ikke Apothekernæringen fri, eller hvorfor er ikke Banknæringen fri, uden at noget Menneſte der taler om Be-

styttelse? Af den ganske simple Grund, at det slet ikke er det, der er det Afgjørende for Spørgsmaalet om Bestyttelse, om Lovgivningen skal gribe ind eller ikke. Der er selvfølgelig et høiere Henſyn, der kan gøre det nødvendigt for Lovgivningen at skride ind, uden at det har Noget med Bestyttelse at gøre. Naar det forbydes at lave Apothekervarer, saa er det fordi man vil værne om Liv og Lemmer og den almindelige Sikkerhed, hellere end om Gjennemførelsen af den theoretiske Sætning, at enhver kan passe sig selv, at enhver kan handle frit som han har lyst til. Dette Lovforslag er ganske vist i Strid med den Theori, som paastaar, at Staten slet ikke skal blande sig i de økonomiske Forhold. Det har ikke Noget med Bestyttelsestheorien at gøre. denne gamle Slægs nationaløkonomiske Theori fra forrige Aarhundrede, som fik sit Udtryk i det bekjendte: „laissez faire, laissez aller“, „Lad Enhver gjøre, hvad han vil.“ (I den rigsmønstere: Det var i 1848.) Nei, det var i Slutningen af forrige Aarhundrede, den høitæredede Minister maa undskyldes; men det vil jeg ikke disputere med ham om. Jeg tror ikke, vi vinde Noget ved at blande Ordet „Bestyttelse“ ind her, det giver en fuldstændig forkert Forestilling om, hvad det dreier sig om. Ganske vist kan det for dem, som ville forbyde Kunstsmørret, være et Slags Støt, som gjør Virkning, men i Realiteten har det slet ingen Betydning. Det, det dreier sig om, er ikke at skabe et kunstigt Marked, og Lovens Vedtagelse vil heller ikke virke som Bestyttelse. Det vil efter al Sandsynlighed ikke medføre nogen Prisforhøielse af Smør i Danmark, om Kunstsmør forbydes. Hvis Kunstsmørret forbydes, saa vil Følgen blive, at de danske Smørproducenter faae en anden Konkurrent i Stedet for, saa komme de til at konkurrere med billigere og daarligere udenlandsk Smør, og i Stedet for, at vi nu konkurrere med forfalsket Smør, saa komme vi til at konkurrere med mindre godt Smør; dette vil medføre en Prisnedgang, ligesom enhver anden Konurrence; dog kan det godt være, at Lovens Vedtagelse vil medføre en Prisforhøielse, men det er af den simple Grund, at naar vor Export bliver fordelagtigere, vil selvfølgelig Prisen gaa høiere i Danmark. Det er Noget, vi Alle vide, at naar der er større Chance for at blive af med vort Smør i Udlandet, saa bliver Prisen høiere i Danmark. Det er der ikke Noget at sige til; det vil være Følgen, hvis det sker, som vi alle ønske, at vort Smørrenomme maa blive saa stort som muligt. Alle de Lovbestemmelser, som der her er Tale om, stæte jo til at fiktive det danske Smør den Stilling,